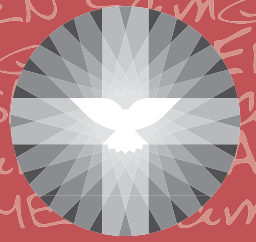

Samen

Pionieren

*‘Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt,
zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem,
in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde.’*

Handelingen 1: 8

De kerk op creatief avontuur: Pionieren en proefplekken

Velen van ons maken zich zorgen over de toekomst van onze kerkelijke gemeenschappen. Als je naar aantallen leden en beschikbare financiën kijkt, lijkt die zorg terecht. Maar er gloort iets aan de horizon dat moed kan geven: groeien door pionieren of proefplekken. Wat is dat?

Missionair verlangen

De drijfveer voor deze kerkelijke beweging is dieper en breder dan het streven naar 'overleven'. De drijfveer is geworteld in een missionair verlangen: de wens om het evangelie op een relevante en betekenisvolle manier te delen in woord en daad met mensen en groepen die de verbinding met de traditionele kerk zijn verloren of nooit hebben gehad.

Dat is riskant. Je weet maar nooit waar dat op uitloopt. In een recent rapport van onze centrale kerkorganisatie wordt gemeld dat van alle 150 proefplekken er nog maar 6 zijn die in aanmerking komen voor de titel 'Kerngemeente'. En zelfs het begrip 'kerngemeente' is nog maar een voorportaal van wat wij als kerkelijke gemeente beschouwen. Die onzekerheid heeft er wel toe geleid dat er momenteel minder over 'pioniersplekken' en meer over 'proefplekken' wordt gesproken. Maar die vraag laten we in dit kader even buiten beschouwing. Ik heb het als bemoedigend en inspirerend ervaren dat er sinds ca. 2012 op zoveel plaatsen zoveel gebeurt om van onze kerkgemeenschappen weer lichtbrengers te maken.

Proefplekken

Proefplekken bieden ruimte voor experiment en creativiteit, waar traditionele vormen soms tekortschieten in het aanspreken van nieuwe generaties of doelgroepen. Dit vraagt om moed, flexibiliteit en het vermogen om te leren van ervaringen – successen én mislukkingen. Meer dan ooit wordt duidelijk dat het kerk-zijn in beweging is. Pioniers en betrokkenen bij proefplekken dagen zichzelf en elkaar uit om buiten gebaande paden te denken, met als doel een gemeenschap te vormen die relevant en gastvrij is voor mensen van vandaag.

Sinds het moment dat de protestantse kerk ging pionieren (ca. 2012) zijn er 186 pioniersplekken gestart. Daarvan zitten er nog 82 in de pioniersfase (veel ondersteuning vanuit de kerk maar met veel kerkrechtelijke bewegingsvrijheid). Andere zijn in een of andere vorm doorgestroomd naar de formele kerkelijke organisatie (51) of ze zijn gestopt (44). Ook zijn er 9 pioniersplekken buiten de protestantse kerk doorgestaan.

Tot zover de aantallen. Dat lezend kunnen we ons voorstellen dat onze synode creatief moet zijn om al dat pionierswerk een plaats in of bij of naast de kerk te bereiden.

Interessanter dan de aantallen zijn wellicht de typen van de proefplekken. We onderscheiden de volgende vormen:

Diaconale of presentiegerichte plekken

Deze vorm van pionieren legt de nadruk op dienstbaarheid (diaconaat) en betekenisvolle presentie in een specifieke wijk buurt of subcultuur. Het primaire doel is niet direct het starten van een nieuwe kerkelijke gemeente maar het zichtbaar maken van Gods liefde door concrete daden van zorg, gastvrijheid en het opbouwen van wederkerige relaties (samen eten, tuin onderhouden en zo langs een natuurlijke weg ruimte maken voor geloofsoriëntatie en verdieping).

Monastieke initiatieven

We herinneren ons misschien nog het boekje van Geert Mak met de titel 'Hoe God verdween uit Jorwerd'. In Jorwerd koos men ervoor om een dijk te maken tegen de bedreigingen van deze tijd zoals stress, deadlines en targets. Dat gaf aanleiding om God weer zichtbaar en voelbaar te maken in Jorwerd door een soort protestants klooster (Nijkleaster – vraag aan een Fries om het uit te spreken) op te richten. Een ander voorbeeld is 'Kloosterwelle' in het Zeeuwse Noordwelle. Deze monas-

tieke proefplek richt zich op zoekers naar zin, spiritualiteit, gemeenschap en ontmoeting, met name gericht op mensen die niet meer betrokken zijn op een bestaande kerk.

Kliederkerken en gezinsgerichte vormen

'Kliederkerken' is een internationaal bekende methodiek die binnen de PKN breed is omarmd als een effectieve vorm van pionieren. Het is intergenerationeel maar expliciet gericht op jonge gezinnen, een doelgroep die voor kerken kennelijk moeilijk te bereiken is. Vaste elementen van een kliederkerk zijn samen op een creatieve manier een bijbelverhaal ontdekken, een korte interactieve viering en samen eten. Een typisch voorbeeld is een kliederkerk die op woensdagmiddag wordt georganiseerd in een basisschool: gezinnen uit de buurt met of zonder kerkelijke achtergrond komen samen.

Interculturele gemeenschappen

Dit type is een reactie op de toenemende multiculturele vorm van samenleving. De PKN werkt voor de begeleiding van deze plekken samen met gespecialiseerde partnerorganisatie zoals 'Stichting evangelie en moslims' en de 'Stichting Geloofs-inburgering'.

Thema-specifieke plekken

Het gaat hier om een brede groep die zich niet richt op een wijk maar speciaal op een interessegroep die een gedeeld interessegebied heeft. Voorbeelden zijn een groep in Emmen die zich speciaal op twintigers en dertigers richt. Andere initiatieven richten zich op een bepaald thema of laagdrempelige activiteit zoals een café of een kledingruilwinkel. Ook zijn er volledig online pioniersplekken met een geheel eigen dynamiek (MijnKerk.nl)

Pionieren in Brabant

In de kaart op de voorkant van dit nummer van SAMEN is de spreiding te zien van de proefplekken over Nederland. Het valt op dat er in Brabant weinig proefplekken voorkomen. In een in 2008 gepubliceerd handboek voor missionaire gemeentevorming met de titel 'Als een kerk opnieuw begint' wordt ook al gesteld dat Brabant en Limburg geen voorlopers zijn op het terrein van missionaire gemeentevorming. Er wordt een proefplek in Eindhoven genoemd, (in relatie tot Rwandezien) waar ik en velen onder ons nooit van gehoord hebben. Het project is voor zover mij bekend gestopt. In Tilburg is er een die gerelateerd is aan studenten van de universiteit. Voor onze kerkgemeenschap kennelijk geen aansprekende voorbeelden. Wel is het zeer de moeite waard belangstelling te tonen voor het project 'kerk in transitie' waarin participeren de gemeenten Veldhoven, Waalre, Hoogeloon en Eersel, Bergeijk en Valkenswaard. Deze gemeenten werken samen met een transitiepredikant aan het 'toekomstgericht kerk zijn', gericht op vernieuwing en het bereiken van jongere generaties. Alleszins de moeite waard om van te leren.

Eindhoven loopt niet voorop in vernieuwing. Toen er een gemeente van

bijzondere aard werd opgericht (het latere Kruispunt) adviseerde de commissie van voorbereiding dat de nieuwe gemeente een missionaire stimulans zou geven aan alle Eindhovense protestantse kerken. Helaas is daar niet veel van te merken. De bijzondere gemeente heeft zichzelf positief ontwikkeld, maar helaas is er van missionaire stimulering van de andere gemeenten niet zoveel zichtbaar geworden.

Er zijn in het verleden commissies en beraden over de toekomst van de kerk geweest. Er waren ook rapporten over dat thema, maar een geïnspireerde missionaire vernieuwingsbeweging – met concrete plannen en gedragen door creatieve gemeenteleden – brak niet door. Dat neemt niet weg dat gemeenten door hun leden wel degelijk als waardevol worden beleefd. De 'family

beleving' is voor velen zeer positief. Er zijn daarnaast positieve bijdragen aan het diaconaat, er wordt geprobeerd met de schaarse, nog bereikbare jongeren een goed contact te onderhouden, er is door de eetgroep een hand uitgestoken naar omwonenden en zo zijn er wellicht meerdere positieve aspecten van de Eindhovense gemeenten te noemen. Toch bestaat de vrees dat wij langzaam wegschrimpelen. Of niet soms?

Van de pioniersbegeleiders leren we dat je moet beginnen met een niet te klein aantal enthousiaste mensen uit de gemeente. Dat behoeven geen kerkenraadsleden te zijn. Bij voorkeur zelfs niet. Kerkenraadsleden denken vanuit hun bestuurlijke rol in een te vroeg stadium aan bestuur, beleid, menskracht en procedures. Dat komt later. Ook niet beginnen met 'we gaan een kliederkerk maken'. Beginnen met gewone min of meer voor de hand liggende dingen. Stap voor stap. En goed om je heen kijken. Gods zegen mag je inspireren en onze landelijke kerk biedt hulpmiddelen en procedures aan. We zien straks wel waar we terecht komen en of en hoe we verder willen.

Jan Scheurer

Pionieren in Eindhoven

Doen jullie dat dan in de Ontmoetingskerk? Nee eigenlijk niet zoals op pioniersplekken gedaan wordt. Wel zijn er opmerkelijke initiatieven genomen het afgelopen seizoen.

Het preekrooster had allemaal lege plekken nadat Tjalling Huisman vertrok. Een aantal gemeenteleden hebben toen een kerkdienst verzorgd. In de vorm van Preek van de Leek.

Met mooie gedachten over hun geloofs- en levenservaringen. Inspirerende diensten!

Ook de Diaconie hield een leerzame dienst over wat de diaconie allemaal doet, en vaak verborgen blijft.

Verder heeft de liturgiecommissie een aantal diensten verzorgd met verschillende thema's. Uit Exodus, de schepping, de mens als God en de zaligspreekingen. Ook waren er speciale diensten op Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag.

De gemeente reageert heel positief op al deze initiatieven.

Al twee jaar wordt er elke veertien dagen gegeten in de kerk. Ook de wijkbewoners worden uitgenodigd. Daar wordt veel gehoor aan gegeven. 30 mensen kunnen er mee-eten, meestal wordt dit aantal ook wel gehaald.

Er zijn veel gesprekken, samenzijn en lekker eten, dit wordt gewaardeerd.

Met een leesgroep in de kerk lezen we het boek 'Herkerken' van Remmelt Meyer en Peter Wierenga, waarbij de volgende vragen boven komen:

- Is de kerkdienst nog aan het doen waar die voor bedoeld is?
- Om in ons dagelijks leven mensen te verbinden met elkaar en met God, om met zoekers en vinders onderweg te zijn en samen het evangelie te beleven.
- Is de kerkdienst nog de plaats van het evangelie dat mensen raakt, omhelst, verrast, confronteert en op weg helpt?
- Moeten we niet naar andere vormen van kerk

zijn? Vooral kleinere groepen met meer interactie onderling waardoor meer gesprekken ontstaan.

Kunnen we hier wat mee of gaan we door op dezelfde weg, dat is de vraag.

Linda Stooker

Pionieren naar buiten, of pionieren naar binnen

Pleidooi voor hand in eigen boezem

Pionieren, is dat oude wijn in nieuwe zakken, een nieuw jasje? Een ander stofje, vrolijk, kleurtje. Met een sticker 'nieuw', voor moderne mensen. Een oud boek met een strik erom en het opschrift 'voordeel', nieuw recept, echt iets voor jou?

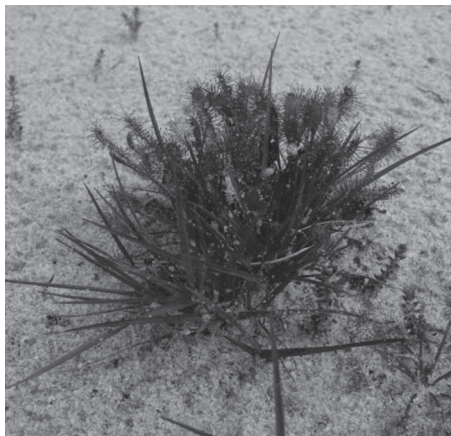
Zijn we als kerk vastgelopen in onze organisatie-vorm? Het instituut is leeggelopen. Op een stelletje hobbyisten na?

Mensen hunkeren naar spiritualiteit, inspiratie, een rechtvaardige samenleving. Naar de kerk verlangen ze niet terug. Het instituut heeft afgedaan, heeft te veel kwaad berokkend.

De kerk heeft weliswaar veel smaken, veel kleuren. Zij is in naam één kerk, maar we bereiken elkaar niet. We zijn een groot eilandenrijk, van allemaal zelfstandige koninkrijkes.

Eén van de grootste kwalen in onze wereld is de gelijkhebberij. De kerk heeft daar vaak aan mee-gedaan. In naam van onze missie anderen ons geloof opgedrongen, en in het verleden zogenaamde ketterij op gruwelijke wijze bestreden. In één nacht, ter wille van de kerstening, 5000 Saksen over de kling gejaagd etc. etc.

Taal doet er toe. Ik las laatst een boekje met de titel: Taal grijpt altijd in. Het is een kritisch boekje over de diagnostisering in de psychiatrie en het effect van het benoemen van een gedraging als stoornis waardoor het gedrag tot een probleem van de patiënt wordt en het effect van maatschappelijke factoren wordt verdoezeld. Samen-gevat kritiseert de schrijver het 'stoornisdenken' en pleit voor een andere benadering van taal die ruimte schept en openstaat voor het ongekende. Een

pleidooi voor meer 'zoektaal' en minder 'weet-taal', zoals op de achterkant van het boekje staat vermeld. Iets soortgelijks geldt voor geloofstaal en voor kerkelijke taal, waardoor wij elkaar al zo dikwijls verkeerd verstaan, laat staan dat wij ons aan buitenstaanders kunnen laten kennen. Deze beschouwen de kerk als een achterhaald instituut dat niet meer van deze tijd is en dus niet van belang.

Wij en vorige generaties hebben dit veroorzaakt, of laten gebeuren. Terwijl wij zo'n belangrijke opdracht hebben. Wij hebben een traditie door te geven. Een rijke traditie qua vormen, maar ook naar inhoud. Het lijkt erop dat de orthodoxe en de evangelicale kerken die opdracht het meest voelen en daarom voor die rol het meest in aanmerking lijken te komen, maar ook zij zijn door hun traditioneel taalgebruik niet in staat de moderne seculiere mens te bereiken. In de andere gelederen binnen de kerk zie ik nauwelijks aandrang om de teloorgang van de kerk en geloof tegen te gaan. Machteloosheid lijkt het overwegende gevoel. Dat geeft pionieren weinig hoop.

In mijn vorige stukje in het zomernummer: 'Eén wereld, één God, één geloof' pleitte ik ervoor om meer gesprek op gang te brengen tussen onze wijkgemeenten. In de gesprekken die ik (Wijk-gemeente-Zuid) zo nu en dan heb met Hedzer de Boer (Kruispuntgemeente) bespreken wij diepgaand allerlei zaken die met geloof en kerk te maken hebben. Wij zoeken niet alleen de inhoud van de verschillen in geloofsbeleving en verwoording, maar zoeken juist ook de overeenkomsten. Wat is het dat ons bindt. Zo kwamen wij op de gedachte voor SAMEN een correspondentie te beginnen waarin wij proberen elkaar te vinden in onze vragen en meningen over geloof en kerk zijn. En elkaar scherp te maken.

Jezus heeft in zijn leven laten zien, dat hij in zijn poging om een gemeenschap te vormen in de wereld geen kerk hoefde op te richten. Hij heeft ook niet het christendom gesticht en christenen gemaakt.

Hij liet zien wat het betekende om Gods Wil te doen en nodigde mensen uit hem na te volgen. Vrede te brengen, solidair te zijn, te delen. Geweld en hebzucht te vermijden. Vreedzaam, maar geen slappe hap. Opkomen tegen onrecht, strijdbaar tegen het kwaad. Kortom, het verlangen dat we delen met de meeste, zo niet alle mensen op deze wereld.

Wat Jezus deed was pionieren. Misschien een eerste onderwerp voor de dialoog tussen Hedzer en mij, waarover elders (zie pagina 13) in dit nummer meer.

Met meedenken door Hedzer geschreven,

Leo Steinhauzer

Een nieuw jaar vol veranderingen

Op dit moment zijn de schoolvakanties voorbij en gaat ook voor onze kerk een nieuw jaar beginnen. Ik hoop dat iedereen van een mooie zomer heeft genoten en niet te veel last heeft gehad van de hitte.

Dit komende jaar zal weer een jaar zijn vol uitdagingen binnen onze kerk. In de afgelopen maanden is het beroepsproces begonnen voor een nieuwe predikant voor wijkgemeente Eindhoven-Zuid en is ook het sollicitatieproces begonnen voor een parttime kerkelijk werker voor de Johannesgemeente. We hopen van harte dat we in de komende maanden hiervoor goede mensen kunnen vinden, zodat we in de loop van het jaar weer op een normale manier de kerkdiensten en de pastorale zorg kunnen verzorgen. Wat hier nog bijkomt is dat recentelijk bekend is geworden dat de kerkelijk werker in Son, Petra Zweers, heeft

aangegeven dat ze onze kerk begin oktober zal verlaten om zich volledig op haar baan als geestelijk verzorger bij het Maxima Medisch Centrum te kunnen richten. Ook voor haar positie zullen we in het komende jaar een oplossing moeten vinden.

Naast de vacatures bij onze predikanten en kerkelijk werkers hebben we ook te maken met bestaande en komende vacatures in onze bestuursorganen. In juni is Christof Francke gestopt als voorzitter van de wijkkerkenraad in Eindhoven-Zuid en hier is nog geen opvolger voor gevonden. Dat betekent dat we binnenkort ook geen vertegenwoordigers van Eindhove-Zuid meer zullen hebben in de Algemene Kerkenraad (AK). Verder hebben Diny Zuidam en Annette Buitenhuis aangegeven dat ze aan het eind van het komende kerkelijk jaar zullen stoppen als voorzitter en scriba van de wijkkerkenraad van de Johannesge-

meente. Ook hiervoor zal het nodig zijn opvolgers te vinden. We hopen en bidden dat we dit jaar mensen zullen vinden die dit belangrijke werk in het besturen van onze kerk willen doen.

Naast het werken aan de bovenstaande problemen is het plan om - zoals in de vorige SAMEN aangegeven - het nieuwe beleidsplan voor onze kerk af te ronden en daarna dit te presenteren op de gemeenteavond in november. Een van de actiepunten in dit beleidsplan is het instellen van een werkgroep om een langetermijnvisie voor de PGE te ontwikkelen ook voor de periode na 2030. In deze tijd van grote veranderingen binnen onze kerk zal dit erg nodig zijn en het is daarom zaak dit zo snel mogelijk op te pakken.

*Henk Grootjans,
voorzitter AK*

Joachim en Anna – een inspirerende filmmiddag

**dinsdag 30 september
14.00 uur Johanneskerk**

Er staat een ontroerende en inspirerende film op het programma: 'Departures' (Vertrekken). Het is een mooie Japanse film over een begaafde cellist die zijn baan kwijtraakt omdat zijn orkest wordt opgeheven.

Met zijn vrouw keert hij terug naar zijn geboortedorp en vindt via een onduidelijke advertentie een vreemde baan bij een uitvaartonderneming.

Zijn vrouw en vrienden kijken neer op het werk dat hij doet. Het gaat in feite over vertrekken om thuis te komen. De film vertelt het universele verhaal van iemand die zichzelf vindt, zijn lot aanvaardt, het verleden vergeeft en vervolgens op reis gaat naar de toekomst. Dat is een krachtige boodschap. Voor iedereen. Op alle momenten van het leven.

We beginnen de middag in de Johanneskerk als altijd om 14.00 uur. We beginnen vanaf 13.45 uur met koffie en thee en kijken daarna naar de film.

Daarna gaan we daarover met elkaar in gesprek. Omdat deze film twee uur en vijf minuten duurt, sluiten we om 16.30 uur af en daarna is er gelegenheid iets met elkaar te drinken. Een vrijwillige bijdrage is welkom – er staat een doos in de hal.

Voor ons is het erg belangrijk dat u zich van tevoren aanmeldt, uiterlijk 27 september. Dat is nodig met het oog op het inkopen van drinken.

U kunt zich aanmelden via e-mail:

joachimenanna@hotmail.com

of via de telefoon:

Gonnie v.d. Pijl: 2621624

Klaas Meijer: 2410633

Iedereen is welkom ongeacht leeftijd/wijk/woonplaats/al dan niet betrokken bij de Johanneskerk.

*Namens Joachim en Anna,
Gideon van Dam*

Vierde jaargang Peace in the Park Eindhoven

Onder de noemer "Peace in the Park" houden diverse Eindhovense groepen op het gebied van Vrede, milieu, diversiteit en mondiale bewustwording een gratis toegankelijk festival in het Anne Frank plantsoen langs de Dommel. Uitgangspunt is om de bezoekers kennis te laten nemen van de veelkleurigheid aan Eindhovense groepen die actief zijn om Eindhoven en de wereld een stukje mooier en vreedzamer te maken.

In deze tijd van oorlogen en onzekerheid willen de organisatoren laten zien dat je op verschillende manieren toch kunt werken aan een betere wereld en dat je dat niet alleen hoeft te doen. Zij willen graag het gevoel van onmacht doorbreken dat velen ervaren op dit moment ten aanzien van de grote conflicten en problemen die spelen in de wereld.

Het evenement vindt plaats op zondag 21 september van 13.00 - 18.00 uur en is vrij toegankelijk voor iedereen. Het programma bestaat uit een caleidoscoop van activiteiten: van zang en dans via een wereldhapje tot poëzie en dialoog.

Daarnaast zijn er activiteiten specifiek voor kinderen: tekenen en schilderen voor de Vrede en je kunt meedoen aan diverse workshops: van meditatie tot kleine informatieve bijeenkomsten over actuele problemen in de wereld, van geweldloze communicatie tot gesprekken aangaan met vluchtelingen en luisteren naar hun levensverhalen of gewoon de Vrede borduren.

Organisatie Stichting Vredesburo Eindhoven.
Zie ook www.peaceintheparkeindhoven.nl

De Kapel

VIERINGEN

Zondag 7 september –
Johanneskerk – 12.00 uur
 Viering Velerlei

Woensdag 10 september –
Johanneskerk – 19.30 uur
 Gespreksgroep Vrede en Gerechtigheid

Woensdag 10 september –
Johanneskerk – 21.00 uur
 Vredesvesper

Zondag 14 september –
Johanneskerk – 12.00 uur
 Oecumenische viering, Jef De Schepper

Zondag 21 september –
Johanneskerk – 11.00 uur
 Viering Velerlei

Zondag 28 september –
Johanneskerk – 12.00 uur
 Oecumenische viering, Feike Weeda

De collecte in elk van onze vieringen is voor onze goede doelen: de Huiskamer voor Vluchtelingen en Vluchtelingen in de Knel.

LITURGISCHE VIERINGEN

Een liturgische viering wordt door vrijwilligers van de liturgiegroep samen met een voorganger voorbereid. Tijdens de viering lezen we teksten uit de Bijbel en soms ook teksten uit andere tradities of gedichten. We tasten en zoeken naar hoe die oude verhalen uit de Bijbel in ons leven nu van betekenis kunnen zijn en we proberen de krant naast de Bijbel te leggen, ook delen we brood en wijn met elkaar. De voorgangers hebben verschillende achtergronden waardoor iedere viering een eigen accent krijgt. Het koor van De Kapel luistert deze vieringen muzikaal op. Wees welkom.

VIERINGEN VELERLEI

Viering Velerlei –
zondag 7 september
over nederzettingen in Palestijnse gebieden

Centraal staat de documentaire 'The Settlers' van Louis Theroux. Hierin worden de Israëlsche nederzettingen op de Westbank en de tactiek van de

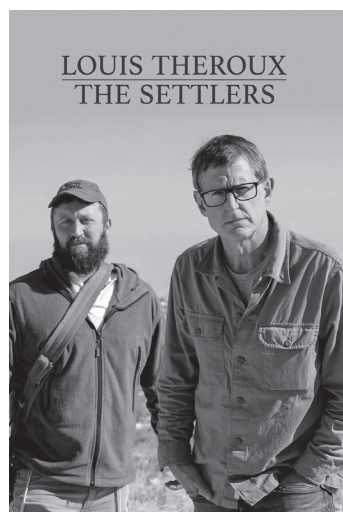
kolonisten zichtbaar. En hun plannen om Gaza en Libanon in te nemen.

Naast de documentaire is er ook ruimte voor verhelderende vragen en gesprek.

Deze Viering Velerlei is een zelfstandig geheel, maar het is ook een opstapje voor een nieuwe activiteit op de tweede woensdag van de maand met een leesgroep en een vredesvesper.

Zondag 7 september om 12.00 uur
 Johanneskerk, Mercuriuslaan 2b

Contact: Rob Weijs, rweijs@hccnet.nl

Viering Velerlei – zondag 21 september

Asiel en Migratie: de dialoog

Op 21 september (om 11.00u!!) hebben we wel een héél bijzondere Viering Velerlei. Niet alleen een inspiratieviering maar ook tevens een 'goed gesprek aan tafel' over asiel-migratie. Een zeer actueel thema: én door de laatste politieke manoeuvres van onze regering rondom een nood-asiel-opvang-wet, waarin vluchtelingen gecriminaliseerd worden tot illegalen en daarmee ook hulpverleners strafbaar worden gesteld. En door de komst van politieke verkiezingen in oktober (landelijk) en maart volgend jaar (gemeente). Inhuuman, gebrek aan medemenselijkheid, stigmatisering van vluchtelingen en migranten, eigen belang, criminalisering van hulpverleners, het raakt al diegenen die zich politiek, professioneel of gewoon belangeloos inzetten voor vluchtelingen heel diep.

Samen met Vluchtelingen in de Knel, De Huiskamer en Vluchtelingen Werk Eindhoven, LEV (platform voor Levensbeschouwing en Vrede) en de Raad van Kerken Eindhoven heeft De Kapel, bij monde van haar werkgroep 'van A tot Z' het initiatief genomen om een aantal dialoogavonden te organiseren rondom asiel- en migratiesentimenten in de maatschappij. Een thema waarin feiten en fabels, emotie en empathie, zorgen en onrust

niet meer worden besproken maar bevochten. Die avonden zullen ieder verschillend zijn van vorm en aanpak, met hulp van inleiders, film en foto's, rollenspellen en debat-formats.

Allemaal bedoeld dat we (weer) leren luisteren en nuances zien, dat we de vluchtelingen zelf horen, ontmoeten, hun verhaal leren kennen. En ook zelf bemoedigd worden, elkaar vinden, elkaar dat kleine zetje geven om geëngageerd te zijn, worden, blijven.

Zondag 21 september is dus de aftrap, bij ons in De Kapel, samen met alle organisaties. Dan wordt ook duidelijk hoe die avonden eruit gaan zien en welke vorm jou wellicht het meeste aanspreekt om mee te maken. Aansluitend aan de Viering Velerlei gaan we hopelijk met vele aanwezigen door naar het 'Peace in the Park' event in het Anne Frank Plantsoen (check de website: www.peaceinthepark eindhoven.nl) waar om 13.00 uur het startsein wordt gegeven met de peacelunch waarna wereldmuziek, workshops en standjes zorgen voor gezelligheid. En waar wij, als groep van organisaties, van ons laten horen over de geplande dialoogavonden rond asiel-migratie.

*Namens de Kapel,
 Ward, Marleen, Rob,
 Paul, Betty en Sjef*

Woensdagavonden met leesgroep en vesper voor Vrede

Vanaf woensdag 10 september start De Kapel een maandelijkse gespreksgroep rondom vrede en gerechtigheid. We komen om 19.30 uur bij elkaar in de Johanneskerk en bespreken passages uit het boek van Isaac Munther: 'De andere kant van de muur. Een Palestijns perspectief'. Aansluitend om 21.00 uur houden we een korte openbare vredesvesper. Dus ook voor mensen die niet hebben deelgenomen aan de leesgroep.

We creëren een veilige plek voor ieder die zich zorgen maakt over het gebrek aan vrede en gerechtigheid in de wereld. We komen bij elkaar om samen te bidden, te zingen, stil te zijn, kracht en rust te vinden.

De eerste paar avonden zijn op 10 september, 8 oktober, 12 november en 10 december. De avonden staan open voor alle belangstellenden en zijn ook los te bezoeken.

Meer informatie bij Rob Weijs, rweijs@hccnet.nl.

Pionieren

Het thema van deze SAMEN is pionieren. En ik snap heus wel dat hiermee wordt bedoeld op het kerkelijk pionieren: hoe kunnen wij als protestantse kerk ons dorp of onze wijk in met het Evangelie, welke paden kunnen wij betreden, welke mensen kunnen wij bereiken en hoe doen wij dat op een manier die nog niet eerder is geprobeerd? En het is heel goed om wegen te bewandelen die nog niet eerder zijn gegaan.

Maar wanneer ik dit schrijf, heeft kerkelijk pionieren geen prioriteit in mijn denken. Wanneer ik dit schrijf, kan ik alleen maar denken aan het meisje van 17 dat zomaar is vermoord. Het meisje dat een van de vele meisjes en vrouwen is die de afgelopen tijd in Nederland zijn gedood. Zomaar. Onderweg naar huis, in hun eigen huis. Door een vreemde man, maar in verreweg de meeste gevallen door een mannelijke (ex-)partner of familielid. De vrouwenmoorden hebben de laatste tijd wat aandacht gekregen onder de noemer 'femicide'. Dat betekent het doden van een vrouw of meisje omdat zij vrouw is. Niet omdat zij ook iemand heeft gedood. Niet omdat zij een misdaad heeft begaan. Maar omdat de dader haar haatte omdat zij vrouw is.

De moord op het 17-jarige meisje ontkende een golf aan verontwaardiging die werd uitgestort op instagram, in talkshows en op de radio. Vrouwen van alle leeftijden lieten weten hoe het is om vrouw te zijn: altijd op je hoede als je op welk moment van de dag dan ook per fiets, auto of in het openbaar vervoer van of naar huis gaat. Dat ze een 'wapen' in hun vuist hebben of in hun tas, dat ze altijd laten weten of ze veilig op hun bestemming zijn aangekomen. De vrouwen die hun ervaringen delen zijn talloos, de voorbeelden eindeloos – de een nog erger dan de ander.

Het erge vind ik dat ik dit al lang weet. Het erge vind ik dat ik mijn hele leven al voorbeelden zie van vrouwenhaat en -onderdrukking. Dat volgens orthodoxe christenen gezegd wordt dat vrouwen een speciale roeping van de Schepper hebben gekregen en dat zij daarom niet ... [vul in wat u het beste uitkomt]. Het discrimineren van vrouwen wordt daarmee ook nog eens door God gelegitimeerd – en zeg dan maar eens 'nee'. Het maakt me mijn hele

leven al woedend en verontwaardigd. Maar naarmate ik het orthodoxe christendom achter me liet en een eigen loopbaan kreeg, voelde het niet meer zoals een dringend probleem. In het vrije westen zijn de rechten van vrouwen toch inmiddels goed gewaarborgd en worden mannen en vrouwen als gelijkwaardig gezien. Dacht ik.

Maar de aandacht voor de oorzaken van femicide legt bloot dat er in Nederland een zeer conservatief idee over vrouwen bestaat – en niet alleen bij orthodox-christelijke partijen. Het idee dat vrouwen de mindere zijn van mannen uit zich in grapjes van gewone mannen, in acties van studentenverenigingen, in gebrul van de president van Amerika. En het erge vind ik dat ik dat als een soort natuurverschijnsel, als een 'zo is het nu eenmaal'. En daarmee lijkt er weinig tot niets aan te doen. En dus voed je je dochter op met het verbod in het donker alleen te fietsen, en je zoon met de plicht vriendinnen naar huis te brengen.

Maar het lijkt of er nu iets aan het verschuiven is. Nu spreken ook jongens en mannen zich uit. Nu hebben zij eindelijk in de gaten wat gewone mannen gewone vrouwen aandoen. Mannen die vrouwen doden zijn mannen zoals zij zelf. Broers, collega's, voetbalvrienden. De vrouwen die gedood worden, kunnen hun zus zijn, hun moeder of hun vriendin. Nu vrouwen én mannen dit onderwerp bespreekbaar maken, hun ervaringen delen en hun woede uitspreken, betreden zij een nieuw pad. Nu de schellen van de ogen zijn gevallen, willen ze zich niet meer bij de oude situatie neerleggen. Ze vragen naar ervaringen van klasgenoten, vriendinnen en collega's en sluiten zich bij hen aan. Ze vragen wat ze kunnen doen en hoe ze kunnen helpen. Deze nieuwe houding vraagt oprechte belangstelling en compassie. Het vraagt een open oog en oor, onbevangen durven zijn. Zijn waar de ander is, zonder oordeel en zonder verwijt. Meer is er eigenlijk niet nodig. Aandacht hebben voor de ander en doen wat je kunt, ook al bewandel je daarmee een nieuwe weg. En dan verandert er misschien echt wat voor vrouwen en voor mannen, dan gaat er misschien iets goeds gebeuren. En dat is ook Evangelie.

Tijd van komen en van gaan

Per 1 maart 2019 kreeg ik de gelegenheid om kerkelijk werker te worden in toen nog de gemeente Sint-Oedenrode, Son en Breugel, voor drie dagen per week. Ik werd zeer hartelijk en gastvrij ontvangen in de gemeente en heb me zeer welkom gevoeld. Het was mijn eerste baan als kerkelijk werker en alles was nieuw voor mij. Ik genoot van deze veelzijdige functie. Toen ik net wat gewend was, dwong de coronaperiode ieder tot een andere manier van kerk-zijn. Kirsten Wuijster en ik hebben in die periode met veel plezier een 'radioprogramma' gemaakt, genaamd Manna – samen met technische en muzikale hulp. Zo probeerden we contact te houden met gemeenteleden en ook te praten over wat ons bezighield. Kerkdiensten waren online, en later met enkele mensen in de kerkzaal. In Son organiseerde ik een koffiemiddag zodat mensen met elkaar in contact konden blijven. Nog steeds is de kerk op maandagmiddag open voor een kop koffie of thee. Ik heb veel kerkdiensten mogen leiden, ik mocht dichtbij families komen in tijden van overlijden en rouw, ik mocht gesprekken voeren over wat zich moeilijk laat bespreken.

Daarnaast werkte ik als geestelijk verzorger in het MMC (Veldhoven). Het hebben van twee banen valt echter niet mee, waarbij de onvoorspelbaarheid van het kerkelijke werk en het voorgaan in zondagse diensten een rol spelen. Daarom ben ik blij dat ik vanaf januari 2026 vier dagen in het ziekenhuis mag gaan werken zodat ik me kan focussen op één baan. Daarom stop ik per 1 oktober 2025 als kerkelijk werker.

Dit alles neemt niet weg dat ik het heel jammer vind dat ik afscheid moet nemen van fijne collega's en heel veel lieve mensen die ik in de afgelopen zes jaar heb leren kennen. Ik dank jullie allen voor het vertrouwen dat ik kreeg, het lief en leed dat ik met jullie mocht delen, en wens jullie allen alle goeds.

*Petra Zweers
 kerkelijk werker*

Open Oren

We waren in Schotland deze zomer. Het was een oude wens om daar een keer naartoe te gaan, en dit jaar was het zo ver. Het was er overweldigend mooi. De zee, de bergen, de meren... Maar nog indrukwekkender dan de schoonheid van het landschap was de stilte die je er kon ervaren.

Nou ja, écht stil was het er natuurlijk niet. Want je hoorde de raven krassen, de uilen roepen, de dagelijkse regen tikken, de harde wind huilen en de golven stukslaan op de rotsen... Maar mensen - die hoorde je weinig. Geen drukke stranden. Geen stads gedrang. Geen vliegtuigen met hun donker gegrom. Geen geraas van snelwegen. De natuur klinkt, en de mens is even stil.

Terug thuis ga ik weer aan het werk op de Grote Beek. Het is wonderlijk te merken hoe die stilte doorwerkt. Het is net alsof m'n oren tot rust zijn gekomen waardoor ze weer wat beter open staan. Het is fijn om de mensen weer te zien en te spreken - collega's, cliënten... Ik spreek Petra weer na vier weken. Ze zit vol. Vol met het verhaal dat ze al zo vaak heeft verteld, aan zoveel mensen, en ook aan mij. 'Weet je, niemand begrijpt me écht', zegt ze. Ik hoor het opnieuw, maar vandaag klinkt het anders, lijkt het. Alsof ik haar worsteling be-

ter hoor. Ik hoor haar grote eenzaamheid. Wie als kind nooit echt gehoord is, en gezien, moet soms levenslang verder met een diepe wond.

Wat een gevoelig zintuig is het toch, ons gehoor. Ik bedoel: oren kunnen zo makkelijk dicht komen te zitten. Doordat je denkt dat je het allemaal allang hebt gehoord. Of doordat je vol zit van je eigen verhaal, en daardoor het verhaal van de ander niet goed meer hoort. Of doordat je alleen nog maar een diagnose hoort, en niet meer iemands eigen verhaal. Of gewoon doordat je moe bent, en je je oren even rust moet gunnen. Vakantie.

Trouwens, het is natuurlijk niet helemaal waar dat we geen mensen hoorden daar in Schotland. Op één moment was het geluid zelfs bijna overdovend. We zouden wat eten ergens in een stadje, en opeens staan er vlakbij de haven dertig schoolkinderen met doedelzak. Wat een geluid. Je proefde de overgave én het plezier van de muzikanten. Aanstekelijk was het, en ontroerend hoe we deze muziek zomaar in de schoot kregen geworpen. Ik ben weer op de Grote Beek. 'Zullen we muziek luisteren?' zeg ik tegen Hennie. Hennie zegt niet veel. Woorden komen maar mondjesmaat. Elke vraag is bijna te veel. Ook deze vraag. Ik zoek een nummer op. Van de Beatles. Over de merel die zingt, ondanks gebroken vleugels.

*Blackbird singing in the dead of night
Take these broken wings and learn to fly
All your life
You were only waiting for this moment to arise*

'Mooi', zegt Hennie. 'Ja, mooi', zeg ik. Ik wil m'n koffie pakken. Hennie ook. 'Proost!' zegt Hennie. We lachen. En genieten. Met allebei onze oren.

*Alice Bremmer,
geestelijk verzorger GGZ*

Vanuit het Open Huis

In de week van 22 september bestaat het Open Huis 39 jaar. We zijn aan het nadenken hoe we volgend jaar ons 40-jarig jubileum vorm gaan geven. Het is de bedoeling, dat dat een feest wordt voor onze gasten, maar ook voor alle vrijwilligers die zich al die jaren inzetten om onze huiskamer zo vriendelijk en gastvrij mogelijk te maken.

Ieder jaar in onze verjaardags week is er iedere dag gebak bij de koffie en thee en die week geen boterhammen, maar broodjes bij de lunch. Ieder jaar weer is dat een feestje en dat mag ook wel, want de meeste van onze dak- en thuislozen worden zelden verwend, afgezien van de dagen rond kerstmis.

Wat inmiddels ook aandacht verdient is het Open Huis op Zaterdag. Dat bestaat nu 12 ½ jaar. Het is ontstaan, omdat bleek, dat er op zaterdag in heel Eindhoven geen enkele inloophuiskamer open

was. Rob Kosterman, onze straatpastor, wilde daar iets aan doen, maar op zaterdag is de Catharinakerk door allerlei activiteiten niet beschikbaar. Rob heeft toen gastvrijheid gekregen in de Petruskerk aan de Kloosterdreef. Daar waren we heel erg blij mee. De eerste jaren was dat alleen in de winter, maar de behoefte bleek groter dan gedacht ook in de zomer. Sinds enkele jaren is er iedere zaterdag een gezellige inloop om 12.00 uur voor koffie, thee, soep en vooral ook een praatje. Zo krijgen de dak- en thuislozen steeds meer een plek in Eindhoven. Natuurlijk is er de broodnodige maatschappelijke opvang vanuit de gemeente om

mensen weer op de rit van hun leven te krijgen, maar dat is iets anders dan de voor iedereen toegankelijke inloophuizen.

Die aandacht voor deze groep mensen wordt ook zichtbaarder door het 29 september te onthullen 'gedachtenisbankje' in de pastorietaan van de Catharinakerk. Het is een bankje om stil te staan bij alle dak- en thuislozen die overleden zijn. Het is een plek om te gedenken en te herinneren. Wet- houder Toub zal deze bank officieel onthullen en dat vind ik een heel mooi initiatief. Het is belangrijk dat er bij ieder mensenleven stil gestaan wordt, ook als je maatschappelijk misschien niet geslaagd bent. Ik nodig iedereen uit om eens te gaan kijken en dan ook stil te staan bij het voorbij leven van mensen die niet zo'n goed netwerk hadden dan de meeste van ons.

Bernadette van Litsenburg

Muzikale dienst met Ad Musica

Op zondag 7 september zal er een muzikale dienst zijn om 10.00 uur in de Ontmoetingskerk. We zijn heel blij dat het ensemble Ad Musica uit het midden van het land, haar medewerking zal verlenen. Het ensemble bestaat uit vier geschoolde muzikanten, met onder andere orgel, piano, dwarsfluit en zang; zij zijn gewend om diensten te begeleiden.

Deze keer spelen ze een verbindende rol, bij het thema: **Verloren zijn en gevonden worden.**

Frederika van Veen en Tinie Kämink zullen voorgaan in deze 'preek van de leek' dienst.

Allen van harte welkom bij deze bijzondere dienst.

7 september 10.00
Ontmoetingskerk, Meerkollaan 3 te Eindhoven
Dienst m.m.v. muziekensemble Ad Musica;
Fred Slaghekke, Hilde van de Berk, Trees Meijer en
Wim van Hoek

Evensong in de Cathrien

Op zondag 21 september zal er weer een Evensong in de Catharinakerk zijn.

Gezongen worden:
Psalm 130 en 131
Magnificat en Nunc Dimittis van de dirigent van de Capella, Fred Vonk (1954)
Anthem: O how amiable van Ralph Vaughan Williams (1872-1958),
Hymns: O God beyond all praising
O Strength and Stay
When in our music

De gebeden en responsies klinken in een toonzetting van Richard Ayleward (1626-1669).
Schriftlezingen zijn: Jesaja 45: 9-13 en Openbaring 14: 1-5.

De Capella Vespérale staat onder leiding van Fred Vonk.
De Evensong begint om 16.00 uur, in de Catharinakerk.

De Evensong van zondag 19 oktober zal verzorgd worden door het Eindhovens Kamerkoor.

Toekomst

U bent er inmiddels misschien aan gewend geraakt dat de berichten over de Evensongs eindigen met een uitnodiging (om de Evensong bezoeken en mee te maken) en een oproep (om de Capella te versterken). Dat is nu niet anders. Het is wel duidelijk geworden dat zonder versterking van de Capella met een aantal zangers en een groei van het aantal bezoekers de Evensongs niet langer in de huidige vorm en het huidige ritme voortgezet kunnen worden. Of we in de toekomst de Evensongs in stand kunnen houden, zal afhangen van de ontwikkelingen in de komende maanden. Daarom ook nu nog een keer de uitnodiging aan wie graag Engelse hymns en koormuziek zingt om (een paar keer per jaar) met de Capella mee te zingen.

Wie interesse heeft kan het melden bij Bert Jan van Haarlem, tel. 040 2366339, mail: bjvanh57@gmail.com
En natuurlijk de even hartelijke als dringende uitnodiging om de Evensong mee te maken!

Bert Jan van Haarlem

Bijbelacademie

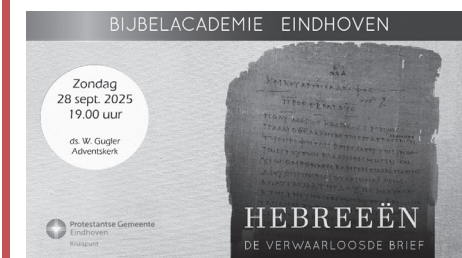
Donderdag 11 september - 20.00 uur

"Waarom laat God het kwaad toe terwijl Hij toch een God van liefde is?" Deze vraag vormt een struikelblok voor veel mensen om hun vertrouwen te stellen op God - ofwel in Hem te geloven. Het veelgenoemde dilemma dat God óf niet almachtig is (Hij kan niets doen tegen het kwaad) óf geen God van liefde (Hij wil niets doen tegen het kwaad), lijkt logisch maar raakt niet de kern van het zogenaamde 'theodicee-probleem'. Het probleem zullen we zeker niet kunnen oplossen maar wij willen een aantal misschien verrassende gezichtspunten belichten.

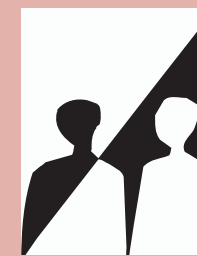

Zondag 28 september - 19.00 uur

De brief aan de Hebreeën blijkt voor veel mensen moeilijk te zijn. Wie niet thuis is in de wereld van het Oude Testament begrijpt vaak niet waar het in deze brief allemaal om gaat. Het beeld dat in dit Bijbelboek van Christus en het geloof in Hem getekend wordt, is echter zeer mooi en diepzinnig. Ik durf te zeggen: wie wil investeren in een gezond geloof die mag een studie over Hebreeën niet missen. Wij willen proberen deze verwaarloosde brief toegankelijk te maken.

Open Huis Sint Cathrien
dinsdag t/m vrijdag van 10.30 uur tot 13.30 uur in de Catharinakerk, Begijnenhof 2;
op zaterdag van 12.00 uur tot 13.00 uur in de Petruskerk, Kloosterdreef 31.
(12.15 – 12.45 uur meditatieve oecumenische viering)
broodmaaltijd om 12.45 uur
tel. 2569124; www.openhuiscathrien.nl
IBAN NL75TRIO0198481446

Inloophuis 't Hemeltje
Hemelrijken 117
zondag t/m donderdag 12.00 - 15.00 uur
tel. 2468785
IBAN NL42INGB0006870550
www.inloophuishemeltje.nl

JOHANNESGEMEENTE
Johanneskerk, Mercuriuslaan 1b T 2435248
Wijkredactie, De Pannelaan 6 T 2912214
E-mail: redactie-woensel@pkn-eindhoven.nl
Koster: vacant

Kerk in Son, Zandstraat 26, Son
Kerkbeheer: dhr. P. Greijdanus T 06 19546912
E-mail: kerkbeheerson@gmail.com

VIERINGEN

Zondag 7 september

Voorganger Johanneskerk: ds. Kirsten Wuijster
 Deze zondag maken we weer een start met het nieuwe kerkelijke seizoen. Het jaarthema zal gepresenteerd worden, we vieren de Maaltijd van de Heer en er zal weer een kleine zanggroep bij zijn.
Voorganger kerk in Son: ds. Wim Dekker

Zondag 14 september

Voorganger Johanneskerk: ds. Claartje Sloomans
Voorganger kerk in Son: mw. Petra Zweers
 In deze dienst nemen we als gemeente afscheid van Petra.

Zondag 21 september - gezamenlijke dienst in de kerk in Son

Voorganger: ds. Jan Hendrik Kip
 In deze dienst wordt Avondmaal gevierd.

Zondag 28 september

Voorganger Johanneskerk: mw. Anneke Nieuwenhuizen
Voorganger kerk in Son: ds. Marco Luijk

VANUIT DE GEMEENTE

Gespreksgroep Rafaël

Op dinsdag 16 september komt de groep Rafael weer bij elkaar, om 20.00 uur in de Johanneskerk. Het is een groep voor gemeenteleden in de leeftijd van achttien jaar en ouder. Eens in de zes weken komen we bij elkaar en bespreken dan een bepaald onderwerp, nadat we uitgebreid bijgepraat hebben. De laatste keer hebben we een avondwandeling met bijbellezingen gedaan in het Eckartbos. Daarvoor hebben we ons verdiept in Actieve Hoop, naar het gelijknamige boek van Joanna Macy en Chris Johnstone. De variatie in thema's is groot. Als het je leuk lijkt om te komen, of als je nog vragen hebt, mail dan naar: k.wuijster@gmail.com. Hopelijk ontmoeten we elkaar binnenkort!

Buurfest Oude Gracht zondag 28 september

Onze kerk ligt in de wijk Oude Gracht. De buurtvereniging Oude Gracht organiseert op zondag 28 september weer een buurfest. Zie de website: <https://www.oudegracht-west.nl/buurfest/> Wij zijn van harte uitgenodigd om er ook dit keer weer bij te zijn!

Er zijn marktkramen beschikbaar gesteld voor organisaties, om zich te presenteren. We hebben hier al enkele jaren met een informatiestand over onze kerkgemeente aan meegedaan. Dit leverde leuke contacten en gesprekjes op! Wilt u hieraan meehelpen om onze kraam in te richten en er enkele uren bij aanwezig te zijn, dan zou dat heel welkom zijn. Voor meer informatie kunt u ons aanspreken, of mailen: janneke.vanwijk@hotmail.com Locatie: Buurthuis "Aan de Meet", Amazonenlaan 4 Tijd: 12.00 – 17.00 uur

Hartelijke groeten,
Janneke van Wijk- Hoek en Eva Arrongear

Koffie-inloop

Elke donderdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur is er een koffie-inloop in de hal van de Johanneskerk. Iedereen is daar hartelijk welkom!

Oproep: gastheren en gastvrouwen gezocht!

Het team van de koffie inloop heeft de komende maanden dringend versterking nodig (wegens uitval door onvoorziene omstandigheden). Anders kunnen deze gezellige ochtenden niet langer wekelijks doorgang vinden. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Chiel en Connie van de Pijl, tel. 2621624, of met Janneke van Wijk- Hoek, email: janneke.vanwijk@hotmail.com

Pastoraat

Elders in dit blad op pagina 12 staat een artikel over de ontwikkeling van het pastoraat in de wijkgemeente.

Wie ons zijn voorgedaan

Op 9 augustus is overleden Lien Sijpkes in de leeftijd van 91 jaar. Lien was een zeer betrokken lid van de Johannesgemeente. Ze kon prachtig zingen en heeft jarenlang bij de Cantorij gezongen. Daarnaast was blokfluit spelen een grote liefde, waar ze binnen en buiten de kerk uiting aan kon geven. Ze was creatief, betrokken, dacht diep over de dingen na. Ze was opgeleid als diagnostisch laborante, maar toen ze trouwde moest ze stoppen met haar werk. Zo ging dat in die tijd... Lien groeide op in een warm gezin, haar ouders waren baptisten en er werd, zoals in zoveel gezinnen, regelmatig uit de bijbel gelezen. Altijd was er het verhaal over de dood van priester Eli, in I Samuel 4. Het is een heel verhaal, maar wat Lien vertelde - ook toen haar geheugen haar in de steek begon te laten - is dat Eli van schrik van zijn stoel viel,

zijn nek brak, en stierf. Lien herinnerde zich dat ze als kind, elke keer als ze dit verhaal hoorde, hoopte dat Eli deze keer zou blijven leven, dat het goed zou aflopen. Dit tekende haar: ze leefde vanuit de hoop, voor zichzelf en anderen. De laatste jaren waren zwaar. Toch kon ze tot het laatste liederen meezingen - gezang 291 was absoluut favoriet: Nooit kan 't geloof te veel verwachten. De eerste regels van vers twee lezen: 'Die hoop moet al ons leed verzachten./ Komt, reisgenoten, 't hoofd omhoog! Voor hen, die 't heil des Heren wachten, / zijn bergen vlak en zeeën droog.

We hebben Lien in vertrouwen laten gaan, in het geloof dat ze vrede heeft gevonden.

Kirsten Wuijster

WIJKGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Ontmoetingskerk, Meerkollaan 3 T 2437651
Wijkredactie, Diepmeerven 26 T 2122563
E-mail: zuid.wijkredactie@pkn-eindhoven.nl

VANUIT DE GEMEENTE

Webmaster gezocht voor onze website Eindhoven-Zuid.

Ik wil binnenkort stoppen met het onderhouden van de website. Reden daarvoor is dat onze website een verfrissende beurt nodig heeft en dat er geen expertise voorhanden is om dat te doen. Ik verbaas me er soms over dat zonder overleg beeldmateriaal wordt vervangen. Dat komt volgens mij door het ontbreken van één verantwoordelijke met kennis van zaken die de website actueel houdt. Hopelijk meldt iemand zich die de website een nieuw aanzicht kan geven en ook kan onderhouden. Bij voorbaat hartelijk dank.

Vriendelijke groet,
Thijs Schneider

Kindernevendienst

Nu de zomer voorbij is, gaat ook de kindernevendienst weer van start. We zijn er elke 2^e en 4^e zondag van de maand voor alle kinderen in de basisschoolleeftijd. Tot ziens,
namens de leiding, Floor de Nooij

Instuif wordt TWAALFUURTJE

De Instuif werd in de afgelopen jaren op de derde donderdag van de maand gehouden. Er was een thema, spreker of activiteit. Aanvankelijk kwamen er flink wat deelnemers. Hoewel we steeds naar ons idee boeiende thema's bedachten en daartoe sprekers uitnodigden nam de deelname in de loop van de tijd af... Tijd om de bakens te verzetten. Instuif wordt TWAALFUURTJE De komende maanden willen we **elke derde zondag van de maand**, na de dienst, een activiteit organiseren, of een onderwerp bespreken met rond 12.00 uur een lunch: het TWAALFUURTJE.

Het kan er als volgt uit zien: na de dienst koffie/ thee drinken. Vanaf half twaalf een activiteit en afsluiten met de lunch. Alleen koffiedrinken of alleen de activiteit bijwonen of lunchen kan ook. Het eerste TWAALFUURTJE zal zijn op de startzondag 21 september. In verband met de lunch is het voor de organisatoren belangrijk om te weten hoeveel deelnemers er zijn. De zondag voorafgaande ligt er een intekenlijst klaar voor aanmelding, maar opgeven kan ook via twaalfuurtjeontmoetingskerk@gmail.com Allen van harte welkom!

Doop zondag 31 augustus

De viering op 31 augustus stond in het teken van de Belijdenis en Doop van een Iraans echtpaar in onze gemeente. Het echtpaar bezoekt al een tijd onze kerkvieringen. Ze voelen zich bij ons thuis. Ze spreken Perzisch, maar zijn druk bezig ook de Nederlandse taal te leren. Tijdens de afgelopen vieringen zagen we ze vaak bezig om met hun smartphone de beamerbeelden te vertalen. In de viering zijn beide talen voorbijgekomen. Het was een inspirerende en verbindende viering.
Lieuwe Wijbenga

Preek van de Leek zondag 7 september

Op 7 september zal er een muzikale dienst zijn om 10.00 uur in de Ontmoetingskerk. Het ensemble Ad Musica uit het midden van het land zal haar medewerking verlenen.

Zie voor verdere informatie over deze dienst de rubriek Agenda elders in deze SAMEN.

KRUISPUNTGEMEENTE

Adventskerk, Camphuysenstraat 4 T 2520472
Wijkredactie, T 2097623
E-mail: w.gugler@filternet.nl
 predikant@kruispuntgemeente.nl
Website: www.kruispuntgemeente.nl
Kerkbeheer: dhr. T. Poot T 06 53362677
E-mail: beheerder@kruispuntgemeente.nl

VANUIT DE GEMEENTE

Na de vakantie

De vakantie ligt weer achter ons. In de eerste week van september zijn we het nieuwe seizoen gestart. Op het moment van schrijven zijn de voorbereidingen hiervoor nog in volle gang.

We hopen met elkaar op zaterdag 6 september een gezellige dag te hebben met diverse activiteiten voor jong en oud. Ook is er een barbecue waarin alle leeftijdsgroepen bij elkaar komen. Een mooi begin om elkaar weer te ontmoeten.

Op zondag 7 september is het startzondag en bid-den we om Gods leiding bij alles wat we in het nieuwe seizoen willen doen. Het is ons verlangen om in alles afhankelijk te zijn van Hem en te zien hoe Hij ons als gemeente wil gebruiken.

Doop

Op zondag 24 augustus mogen we als gemeente getuige zijn van de doop van de jongste telg uit het gezin Kon. Samen mochten we vieren dat ook dit kind geborgen is in Gods verbond.
Gerda van den Bos

LUTHERSE GEMEENTE

Kerkdiensten in Dommelhoefstraat 1a
Wijkredactie, Amerlaan 2 T 2623104
E-mail: redactie@lutherszuidnederland.nl
Website: www.lutherszuidnederland.nl

VIERINGEN

De vieringen van de Lutherse Gemeente staan op pagina 14 bij de kerkdiensten.

Toelichting bij collectedoelen

ZONDAG 7 september

Collecte: protestantse kerk – jonge generaties
Nederland – Geloven met jongeren
 Kerken hebben meer aantrekkingskracht op jongeren als zij zich thuis voelen en serieus genomen worden. De Protestantse Kerk ondersteunt kerken daarbij met seizoenspakketten, die methoden, spellen en werkvormen voor diverse groepen van verschillende leeftijden bevatten. Ook catechese materiaal is erin opgenomen. Catechisatie kan een waardevolle bijdrage leveren aan de geloofsontwikkeling van kinderen en jongeren. Het helpt hen om na te denken over zingevingsvragen. De materialen zijn ontwikkeld samen met lokale gemeenten en worden telkens opnieuw aangevuld.

ZONDAG 14 september

Collecte: *Kerk in Actie - Zending*
Wereldiakonaat via Kerk in Actie
 Indonesië - Opvang voor straatkinderen
 In Indonesië leven nog steeds kinderen op straat. Sommigen helpen hun ouders bij de verkoop van kranten of etenswaren, anderen moeten zich alleen redden. Medewerkers van de organisatie Dreamhouse zoeken deze kinderen op straat op en kijken welke hulp ieder kind nodig heeft. Ook

bezoeken zij de ouders om de thuissituatie te verbeteren en begeleiden zij kinderen (terug) naar school. Kinderen die zich in een onhoudbare situatie bevinden, kunnen tijdelijk in het opvanghuis van Dreamhouse terecht. Van harte aanbevelen!

ZONDAG 21 september

Collecte: *Kerk in Actie – Wereldiakonaat*
Wereldiakonaat via Kerk in Actie

Libanon – Eigen bedrijf biedt jongeren inkomen én hoop

Door de economische crisis in Libanon is de werkloosheid torenhoog. Veel jonge mensen willen emigreren, omdat er nauwelijks ruimte is op de krappe arbeidsmarkt. Kerk in Actie-partnerorganisatie Lutheran World Relief biedt jongeren een vaktraining in ondernemersvaardigheden. Met een klein startbedrag kunnen ze daarna een eigen bedrijf beginnen. Van zuivel- tot kledingindustrie: in veel sectoren zijn nu meer jonge ondernemers te vinden. Op hun beurt bieden zij anderen weer werk én inkomen. Dat biedt hoop in zware tijden. Van harte aanbevelen!

ZONDAG 28 september

Collecte: *PKN – Missionair Werk*
Nederland – Kerk zoekt jonge zinzokers op

In Nederland wonen duizenden jongeren die niet naar de kerk gaan, maar wel op zoek zijn naar zingeving, en misschien wel naar God. De Protestantse Kerk zoekt hen op door festivals, retraites en andere events te organiseren. Ook kunnen zij zich abonneren op een nieuwsbrief, naar podcasts luisteren of voor inspiratie op sociale media terecht. Zo wil de Protestantse Kerk toekomstgericht werken en ook voor deze jongeren een vindplaats van geloof, hoop en liefde zijn.

Pastoraat vandaag

‘Je ziet ook nooit iemand van de kerk’

Nog niet zo lang geleden waren er in alle secties van onze grote wijk van de Johannes-gemeente kleine en grotere pastorale teams die gemeenteleden bezochten bij vrolijke (verjaardagen, huwelijksjubilea) of verdrietige (ziekte, rouw) gebeurtenissen.

Vaak kwam de predikant op speciaal verzoek of op eigen initiatief. Nog wat langer geleden kenden we ook de huiskameravonden, meestal onder begeleiding van één van de predikanten. En de ouderen onder u kennen nog de jaarlijkse bezoeken door predikant en ouderling. Alhoewel die niet altijd als heel ontspannen en prettig werden ervaren. Maar toch, je kreeg ‘bezoek van de kerk’.

Helaas is die situatie veranderd. Het aantal predikanten is verminderd en ook het aantal mensen dat bezoeken aflegt, is veel kleiner geworden. In veel secties zijn er geen medewerkers meer beschikbaar en in andere nog maar een enkeling of een heel klein groepje. Hoe graag we het ook zouden willen, we hebben de menskracht niet meer om het pastoraat in te vullen op de manier zoals we het lang gedaan hebben.

Dat brengt ons bij de vraag ‘Wat is pastoraat?’

Pastoraat is zorg en aandacht geven aan een ander - in gesprek of in een ontmoeting - op zo'n manier dat die ander iets van geloof, hoop en liefdeervaart zoals we die in de kerk met elkaar delen. Dat kan gebeuren in een gesprek, in een groep maar ook in een onverwachte ontmoeting. Zelfs een kort gesprek voor de ingang van de supermarkt kan een pastoraal gesprek zijn.

Het woord ‘pastoraat’ is afgeleid van het woord ‘pastor’. Dat betekent ‘herder’. Dat roept allerlei bijbelse beelden en teksten op, waarin over de

herderlijke zorg van God en Jezus wordt gesproken. ‘Pastoraat’ wordt wel eens als iets zwaars en gewichtigs gezien. Iets wat alleen door voorgangers en ouderlingen kan worden gedaan. In de Bijbel wordt telkens de opdracht aan alle mensen gegeven om in navolging van God en Jezus herders voor elkaar te zijn. Dat kan door ambtsdragers, maar ook door gemeenteleden onderling gebeuren.

Luisteren is het meest wezenlijke onderdeel in het pastoraat. Negatieve ervaringen met pastoraat hebben vaak te maken met gebrek aan aandacht en werkelijke belangstelling. Luisteren is een kunst en vraagt om geduld en oprechte interesse in de ander. Maar al te vaak komen we te snel met een oplossing of een advies. Begrijpelijk, want we willen de ander graag helpen. Of we denken na een half woord al te weten waar het over gaat en vullen de rest zelf in. Maar de ander heeft meestal vooral behoefte aan een luisterend oor.

Er zijn veel valkuilen bij het goed luisteren naar de ander en de juiste aandacht geven. Maar het is een vaardigheid die je al doende kunt leren. Hetzelfde geldt voor spreken. Want wanneer troost je, bemoedigt je, zeg je de juiste woorden? Maar vraag gerust wat iemand nodig heeft. Soms is dat simpelweg tijd en ruimte. Soms zijn mensen er niet klaar voor om hun verhaal te doen. Een eenmalig gesprek is niet altijd voldoende. De ander moet vertrouwdheid ervaren. En dat gebeurt door te praten over de gewone dagelijkse dingen, over ‘de koetjes en de kalfjes’.

Er klinkt nogal eens de opmerking ‘Je ziet ook nooit iemand van de kerk’, terwijl de persoon in kwestie door meerdere ‘gewone’ gemeenteleden bezocht wordt. Maar de kerk bestaat toch hoofdzakelijk uit gewone gemeenteleden? Hierboven is al gecon-

stateerd dat het aantal predikanten en pastorale medewerkers zo klein is geworden. Het pastoraat is daarmee nog meer een taak van ons allemaal.

Dat hoeft niet altijd te betekenen dat u expliciet op huisbezoek gaat of bezoek ontvangt. Zoals gezegd, het kan ook zomaar voor de ingang van de supermarkt gebeuren, of in een gesprek tijdens de koffie na de kerkdienst of bij het ‘Samen eten’ of de koffie-inloop.

Als we, al luisterend, ruimte maken voor een gesprek, samen zoeken, tasten, vinden...

In het Ouderlingenblad wordt het zo mooi gezegd: je mag meelappend luisteren. Als bezoeker mag je even mee oplopen en luisteren, om samen te zoeken hoe het verhaal van God en mensen aan de ander raakt. En, ook dat is pastoraat, daarna mag je weer loslaten en verdergaan.

al die hoofden
zoveel zinnen
uiten vreugde
en verdriet

en waar mensen
soms heel even
samen kijken
hand in hand

wie geraakt wordt
diep van binnen
is een mens
die werkelijk ziet

samen dromen
hopen leven
daar begint
bezield verband

Evelijne Swinkels-Braaksma

Diny Zuidam
Ineke Nieuwenhuizen

Geraadpleegde bronnen:

PKN: 12 vormen van pastoraat op een rij
Artikel ‘Wat is pastoraat’, ds. Anneke van der Velde
Ouderlingenblad, nr. 1160
‘Pastoraat voor iedereen’, N. Dijkstra-Algra

perkingen die wij allen ook als diakenen hebben.

Het was schrijnend om te zien hoe Anne de laatste jaren van zijn leven moest lijden onder een vreselijke ziekte die hem zoveel levensvreugde ontnam. Gelukkig is hij hiervan nu verlost en mag Anne rust vinden bij zijn Schepper naar wie hij is teruggekeerd.

Leo Steinhauzer

Beste Hedzer,

Al een aantal jaren geleden heb ik jou leren kennen. Wij waren beiden lid van de AK. Jij als voorzitter van de wijkkerkenraad namens Kruispunt, ik als voorzitter van het College van Diakenen namens de diaconie. Mede door jouw inbreng heb ik ervaren dat er veel meer openheid was bij de Kruispuntgemeente dan ik veronderstelde. Lange tijd, te lange tijd was de relatie tussen Kruispunt, voorheen de Gereformeerde Bondsgroep, en de andere wijkgemeenten verstoord door groot wantrouwen en wederzijds ongenoegen. Mede onder invloed van jou, Benjamin en anderen is die verhouding radicaal gekeerd. Hierdoor, maar ook door mijn rol als voorzitter van de diaconie die met zich meebracht dat ik nauwe relatie onderhield met alle Eindhovense diakenen, waaronder die van Kruispunt, raakte ik geïnteresseerd in de Kruispuntgemeente. Ik was onder de indruk van de diaconale betrokkenheid. En hoewel mijn achtergrond nogal fundamenteel verschilt van de geloofs- en kerkbeleving binnen Kruispunt ontmoette ik mensen waar ik goed mee overweg kan en goed mee kan praten. Dit versterkte mijn interesse in de Kruispuntgemeente. Die wilde ik beter leren kennen. Toen ik de kans kreeg deel te nemen aan de beroepingscommissie voor een predikant, greep ik die met beide handen aan. Ik ben erg blij mee te hebben gewerkt aan de komst van Werner Gugler. Fijn dat hij voorlopig bij jullie blijft. Om ons gesprek te openen, wil ik maar meteen een kwestie aansnijden die wel voor de hand ligt, maar misschien ook wel het moeilijkst is. Ik verwacht van jou zoals je weet geen sluitend antwoord, maar een eerste reactie, enkele woorden die voor jou aangeven wat het voor je betekent. Ik zal ook proberen in enkele woorden aan te geven waar mijn moeite ligt, zonder te veroordelen. Zo kunnen we samen een begin maken.

Het is dunkt mij de oorsprong van wat begon bij Arminius en Gomarus, de rekkelijken en de preciezen. De juiste uitleg van de schrift, ook wel verwoord als de letterlijke interpretatie van de Bijbel, van kapt tot kapt. Ik wil proberen een voorbeeld te geven. Er zijn er vele, maar ik wil beginnen bij de figuur van Jezus, die in Kruispunt centraal staat en met name Jezus als verlosser, die door zijn kruisdood alle schuld op zich heeft genomen, waardoor alle mensen zich verlost mogen weten. Wat wij ook fout hebben gedaan, onze schuld is door Jezus met zijn bloed ingelost. Voorwaarde is, dat wij dit aannemen, Jezus in ons hart sluiten, hem als verlosser aanvaarden.

Wat mij te ver gaat is, dat er geen nuancering meer mogelijk is. Het is een vaststaande onaantastbare waarheid. Ik versta het zo, dat alles vastligt en ik geen kant meer op kan. Zo is het voor mij geen verlossing, maar beklemming. Begrijp je dat? Hoe is het voor jou?

Een groet en Gods zegen,
Leo

Beste Leo,

Bedankt voor je brief! Wat een mooi initiatief om onze gesprekken op deze manier voort te zetten. Door de jaren heen hebben we al heel wat gesprekken gevoerd. Veel onderwerpen zijn de revue gepasseerd, vaak onder het genot van een goed glas bier of een gezamenlijke maaltijd. Ik denk dat we dezelfde nieuwsgierigheid delen naar wat mensen drijft en hoe zij in het leven staan. Die nieuwsgierigheid brengt jou ertoe om verder te kijken dan je eigen kring en verbinding te zoeken met mensen die een heel andere achtergrond hebben dan jijzelf. Het is prachtig om te lezen hoe je op deze manier ook in contact bent gekomen met de Kruispuntgemeente. Een verbinding die door beide partijen wordt gewaardeerd.

Het is geen eenvoudig onderwerp dat je aansnijdt, zoals je zelf ook aangeeft. Mijn antwoord kan slechts een eerste schets zijn van hoe ik hiernaar kijk. Ik denk dat je twee vragen stelt: hoe (moeten) we de Bijbel lezen, en vervolgens hoe (moeten) we omgaan met bepaalde bijbelse ‘waarheden’. Laat me beginnen met het eerste. Ik kan niet veel met een letterlijke interpretatie van de Bijbel ‘van kapt tot kapt’, omdat dat naar mijn mening onmogelijk is. Wat zo’n benadering wel suggereert, is dat de Bijbel óf letterlijk moet worden genomen óf slechts als een mythologisch boek kan worden gezien. Maar het is niet zo zwart-wit. De Bijbel is geen gediceerde tekst die uit de hemel is neergedaald. Het is Gods verhaal, verteld door mensen. Het moet worden gelezen tegen de achtergrond van de tijd en cultuur waarin het is geschreven. Dit betekent dat er altijd sprake is van interpretatie.

Dat wil niet zeggen dat de Bijbel geen waarheidsclaims maakt. Het doet wel degelijk uitspraken over de werkelijkheid en over ons leven. Maar in die uitspraken is het heel open en eerlijk. De Bijbel is zeker geen boek voor en door heiligen. Dit brengt me bij je tweede punt: jouw opmerking over de waarheidsclaim dat Jezus is gestorven voor onze zonden. Dat de persoon van Jezus centraal staat in het Nieuwe Testament is, naar mijn mening, helder. Hij vormt de kern van het christelijk geloof, en als christen heb je een verbinding met Jezus. Op welke manier dan ook: bijvoorbeeld Jezus als revolutionair, Jezus als goed mens, of Jezus als de Zoon van God.

Persoonlijk geloof ik dat Jezus Gods Zoon is. Ik heb gezien dat dit voor veel mensen, mijzelf inbegrepen, heel veel betekent. Maar tegelijkertijd worstel ik ermee om dit aan anderen voor te leggen als een vaststaande waarheid. De kern van het christelijk geloof is geen verzameling onwrikbare waarheden. Dat reduceert het tot een religie. Helaas is dit vaak gebeurd in de kerk, en hebben we elkaar hier vaak om veroordeeld. Ik zie deze manier van omgaan met religieuze waarheden als een vorm van ‘goedkope genade’, zoals Dietrich Bonhoeffer dat noemt: het blijft oppervlakkig; het heeft op zichzelf geen betekenis.

Geloof is in de kern geen rationele kennis, maar een relatie. Dit is een persoonlijke weg die iedereen op zijn eigen manier bewandelt.

Misschien mag ik jou ook een vraag stellen: in je inleidende opmerking schets je een pessimistisch beeld van de kerk. Ik denk dat je vooral spreekt over de kerk als instituut. Zie je ook mogelijkheden voor een andere vorm van kerk-zijn?

Hartelijke groet!
Hedzer

In Memoriam Anne van Steenwijk

Op 5 augustus overleed Anne van Steenwijk, 74 jaar oud.

Anne en zijn vrouw Hannie Luiten waren jarenlang trouwe kerkleden in eerst de Opstandingskerk, later de Ontmoetingskerk, Wijkgemeente-Zuid. Ongeveer acht jaar geleden verhuisden zij, na hun pensioen, naar Oosterbeek in Gelderland.

In Eindhoven was Anne op technisch gebied actief voor de wijkgemeente, maar vooral was hij bekend als een zeer betrokken diaken, die hart

had voor het onrecht in deze wereld, dichtbij en veraf. Acht jaar lang was hij als voorzitter van het College van Diakenen dienstbaar aan de wereld namens de gehele Protestantse Gemeente Eindhoven. Het frustreerde hem soms dat hij naar zijn zin te weinig van zijn hooggestemde diaconale waarden voor elkaar kreeg. In de jaren die ik als zijn opvolger het CvD mocht dienen heb ik in toenemende mate begrip gekregen voor zijn teleurstellingen. Het is niet eenvoudig idealen hoog te houden tegen het geweld van de dagelijkse realiteit van het kerkelijk leven en de menselijke be-

Diaconale Jaaractie 2025

Zoals gebruikelijk ontvangt u ieder najaar een brief over de diaconale jaaractie. Het College van Diakenen (CvD) vraagt u daarin om een financiële bijdrage voor het diaconale werk dat de diaconie verricht of ondersteunt.

De diaconie is actief betrokken bij diaconaal werk in Eindhoven, zoals het Diaconaal Inloophuis ‘t Hemeltje, de Voedselbank, Open Huis Sint Cathrien, Steunpunt Materiële Hulpvragen (SMH), de kerstpakketten, De Huiskamer voor Vluchtelingen, de wekelijkse bloemengroet, alsmede het geven van leningen of broodgeld aan medemensen met financiële problemen.

Tevens hebben wij sinds medio 2023 ons diaconale project ‘Werkvloer voor Vluchtelingen zonder status’ met Mugisha als projectleider. De nadruk ligt ondertussen op het aanbieden van ICT-vaardigheden. Dit project voeren we uit in nauwe samenwerking met De Huiskamer voor Vluchtelingen.

Onze steun aan al dit werk is onmogelijk zonder uw steun en daarom is deze jaaractie ook een vraag naar ieders betrokkenheid bij diaconaat. Indien uw financiële situatie het toelaat, verzoeken wij u om een minimale bijdrage van € 40,- per jaar.

Om de kosten van de diaconale jaaractie zo laag mogelijk te houden, ontvangt u tegelijk met het oktobernummer van SAMEN een brief. U kunt uw bijdrage via internetbankieren overmaken naar bankrekening NL62 RABO 0373 7369 32 ten name van College van Diakenen, PGE Eindhoven. De diaconie weet dat al het diaconale werk onmogelijk is zonder uw steun. Vanwege uw bijdrage in het verleden heeft de diaconie er het volste vertrouwen in dat het allemaal gaat lukken. Alvast heel hartelijk dank!

College van Diakenen,
Dikkie Verburg

De meeste diensten zijn online te volgen:

Johanneskerk en De Kapel: via kerkdienstgemist.nl
Wijkgemeente-Zuid/Ontmoetingskerk via: www.pkn-eindhoven.nl/eindhoven-zuid-vieringen
Kruispunt via: www.kerkdienstgemist.nl en www.xpunt.info

Let ook op nadere aankondigingen via de website www.pkn-eindhoven.nl en de weekbrief van uw wijkgemeente!

Bovenaan de wijberichten vindt u de adresgegevens van de betreffende wijkerken.

Zondag 7 september 2025		Collectedoel: PKN - Jonge Generaties
Johanneskerk	10.00 uur	ds. K.M. Wuijster
	12.00 uur	Viering Velerlei (De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. Dekker
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	verdieping
Ontmoetingskerk	10.00 uur	Preek van de Leek
Lutherse gemeente	10.30 uur	ds. E. van der Panne

Zondag 14 september 2025		Collectedoel: Kerk in Actie - Werelddiaconaat
Johanneskerk	10.00 uur	ds. C. Sloomans
	12.00 uur	pastor J. De Schepper, oecumenische viering (De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	mevr. P. Zweers
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	aanbidding
Ontmoetingskerk	10.00 uur	ds. D.F. Blom
Lutherse gemeente	10.30 uur	mw. C.M. van Huijzen

Zondag 21 september 2025		Collectedoel: Kerk in Actie - Werelddiaconaat
Johanneskerk	10.00 uur	gezamenlijke dienst in Son
	11.00 uur	Viering Velerlei (De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. J.H. Kip
Kruispunt	10.00 uur	ds. H.J.P. de Pater, Nieuwegein
	19.00 uur	ds. R. Verkaik, Hardinxveld-Giessendam
Ontmoetingskerk	10.00 uur	dhr. L.T. Wijbenga
Lutherse gemeente	10.30 uur	ds. B.J. van Haarlem

Zondag 28 september 2025		Collectedoel: PKN - Missionair Werk
Johanneskerk	10.00 uur	mevr. A. Nieuwenhuizen
	12.00 uur	pastor F. Weeda, oecumenische viering (De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. M. Luijk
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	bijbelacademie
Ontmoetingskerk	10.00 uur	dhr. P.A. Flach
Lutherse gemeente	10.30 uur	ds. H. Cuperus

Collecte

U kunt uw collectebijdrage overmaken op IBAN nummer NL47 RABO 0373 7186 75 t.n.v. PGE-collecten onder vermelding van de afkorting van uw wijkgemeente (JK = Johannesgemeente, KP = Kruispuntgemeente en OK = Wijkgemeente-Zuid), de datum van de zondag en het collectedoel.

Wie Wat Waar

ALGEMENE KERKENRAAD

Voorzitter: dhr. H. Grootjans,
p/a Camphuysenstraat 4,
5615 KS Eindhoven, tel. 2985888,
e-mail: AK.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
Scriba: vacant
e-mail: AK.scriba@pkn-eindhoven.nl

DIACONIE

Voorzitter: mw. D. Verburg-Burger,
e-mail: CvD.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
Secretaris: vacant
e-mail: cvd.secretaris@pkn-eindhoven.nl
IBAN: NL62 RABO 0373 7369 32
t.n.v. College van Diakenen Protestantse
Gemeente Eindhoven o.v.v. uw doelbestemming

WIJKGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Predikant: vacant
Kerkelijk werker: dhr. L.T. Wijbenga,
De Sitterlaan 80, 5505 AE Veldhoven,
tel: 06-19356774, e-mail:
ehvzuid.kerkelijkwerker@pkn-eindhoven.nl
Scriba: mw. S.A. Trapman,
Waterfront 135, 5658 SG, tel. 8424442,
e-mail: ehvzuid.scriba@pkn-eindhoven.nl
Pastorale kerngroep, e-mail:
ehvzuid.kerngroeppastoraat@pkn-eindhoven.nl
IBAN wijkfonds: NL88 RABO 0373 7187 13
t.n.v. Wijkgemeente Eindhoven-Zuid - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming
IBAN bloemenfonds: NL87 RABO 0373 7369 67

Kerkbladbezorging:

Strijp-Gestel-Meerhoven:
dhr. T. Schneider, tel. 2518614
Stratum-Tongelre:
dhr. J. Trapman, tel. 2122482
e-mail: j.trapman@chello.nl

JOHANNESGEMEENTE

Predikant: mw. K.M. Wuijster,
Ithacastraat 28, 5631 JE, tel. 8795522,
e-mail: k.wuijster@gmail.com
Kerkelijk werker: mw. P. Zweers,
tel. 06-58774450
e-mail: kerkelijkwerkerpetra@gmail.com
Scriba: mw. A. Buitenhuis-Kreeft,
Chamonixlaan 19, 5627 LX, tel. 06-12392751,
e-mail: Johannesgemeente.scriba@pkn-eindhoven.nl
IBAN: NL66 RABO 0373 7187 21
t.n.v. Johannesgemeente - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming

Kerkbladbezorging:

dhr. S. Nauta, tel. 2425633
e-mail: nauta.sjaak@gmail.com

KRUISPUNTGEMEENTE

Predikant: dhr. W. Gugler,
Vullingspark 6, 5591 DB Heeze, tel. 2097623,
e-mail: predikant@kruispuntgemeente.nl
Scriba: mw. G. van den Bos-van Voorst,
Akkerwinde 13, 5684 HG Best, tel. 06-48126533,
e-mail: scriba@kruispuntgemeente.nl
IBAN: NL13 RABO 0373 7187 05
t.n.v. Kruispuntgemeente - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE
ZUID-NEDERLAND

Predikant: vacant
Scriba: dhr. T. Tempelaar, Amerlaan 2,
5626 BP, tel. 2623104,
e-mail: secretariaat@lutherszuidnederland.nl

KINDERDIENST/JEUGDWERK

Eindhoven-Zuid,
Floor de Nooij, tel. 2122563,
e-mail: smits.de.nooij@hetnet.nl
Johannesgemeente,
Linda van Dijk, tel. 06-10258550,
e-mail: l.e.vandijk@gmail.com
Kruispuntgemeente
Hanna Hardeman-van der Zwan,
e-mail: bertenhanna@gmail.com

STUDENTENPASTORAAT/TINT

Studentenpastor/life coach: mw. M.S. van Tuijl
e-mail: m.v.tuijl@tue.nl
TU/e Atlas
Postbus 513, 5600 MB Eindhoven
www.tint-eindhoven.nl
Scriba: dhr. W. Mak, Grondheuveld 20,
5685 AV Best, tel. 0499-310383,
e-mail: willem.mak@xs4all.nl

PREDIKANTEN/GEESTELIJK VERZORGERS

GGZE Grote Beek, mw. A. Bremmer,
tel. 06-83667851, e-mail: Alice.Bremmer@ggze.nl
GGZE Grote Beek, mw. I. Hyvärinen,
tel. 2970619, e-mail: ai.hyvarinen@ggze.nl
GGZE De Woenselse Poort, dhr. B.Veldhorst,
tel. 2613791, e-mail: bj.veldhorst@ggze.nl
MMC, mw. Petra Zweers, tel. 8889582
Petra.Zweers@mmc.nl
Mw. K. Seijdel, e-mail: info@zinlab.nl,
tel.06-17137235

INLOOPHUIS ‘t HEMELTJE

Voor informatie zie rechts onderaan op de middenpagina’s.

OPEN HUIS SINT CATHRIEN

Voor informatie zie rechts onderaan op de middenpagina’s.

KINDERTELEFOON Zuidoost-Brabant

Tel. 0800-0432 (gratis)
iedere dag van 14.00-20.00 uur

SENSOOR (SOS Telefonische Hulpdienst)

Tel. 0900-0767 of 040-2125566
24 uur per dag, 7 dagen per week emotionele
ondersteuning. Chat en e-mail: www.sensoor.nl
Info: www.sensoor.nl/brabant

Uitgave van de Protestantse Gemeente Eindhoven
pkn-eindhoven.nl
periode: 07-09-2025 t/m 04-10-2025

Jaargang 54, no. 8

Samen

Verschijnt 10 maal per jaar

Adres Hoofredactie van SAMEN

Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
Telefoon: 040 252 2575
E-mailadres: samen.redactie@pkn-eindhoven.nl

Leden van de Hoofredactie van SAMEN

Jaap Stooker, Leo Steinhauzer, Gea Vos en
Joke Wytzes-de Bie

Attentie

Het volgende SAMEN-nummer:
07-09-2025 t/m 04-10-2025

Inleverdata t.b.v. het volgende SAMEN-nummer:

- 15 september: kopij voor het wijkbericht bij de wijkredactie
- 17 september: complete wijkbericht bij de hoofredactie
- 10 september: kopij van schriftelijke reacties op artikelen bij de hoofredactie
- 17 september: kopij voor het overige gedeelte bij de hoofredactie

Kerkelijk Bureau

Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
Geopend op afspraak
Telefonisch bereikbaar:
- maandag t/m donderdag van 09.00 – 11.30 uur
- telefoon: 040 252 2575
E-mailadres: kerkelijk.bureau@pkn-eindhoven.nl

Protestantse Gemeente Eindhoven

IBAN: NL91 RABO 0373 7186 59 t.n.v.
Protestantse Gemeente Eindhoven
o.v.v. uw doelbestemming

Collectebonnen

U kunt een veelvoud van € 20,00 storten op
IBAN: NL69 RABO 0373 7186 67 t.n.v.
PGE - Collectebonnen o.v.v. adresgegevens
en aantal bonnen van €1,- en/of €2,-.
De bonnen worden u daarna zo spoedig mogelijk
toegestuurd.

Kerkblad SAMEN

IBAN: NL03 RABO 0373 7186 91 t.n.v.
PGE - Kerkblad SAMEN o.v.v. gift SAMEN

Indien een artikel uit dit kerkblad wordt
overgenomen, dan met bronvermelding.
Op de foto’s rust copyright.
Alle herkenbare personen op foto’s hebben
hun toestemming voor publicatie verleend.

Drukwerk: Snep

Minecraft - Bouwen aan een Betere Wereld?

Mensen doen soms zo serieus. Ik zelf professioneel gezien ook, maar een van mijn apartere uitlaatkleppen is gamen. Al een paar jaar ben ik fan van Minecraft, sinds ik het uitprobeerde voordat onze zoon het mocht spelen. Je loopt, rent en zwemt rond in een wereld met allerlei landschappen die opgebouwd zijn uit verschillende soorten blokken. Een virtuele wereld, met grotten, bomen, planten, dieren en mensen. Onderweg doe je allerlei basale kennis op over wat je nodig hebt om een bestaan op te bouwen. Kennis die soms al bijna verdwenen is.

Om in deze wereld te overleven is je eerste taak om veilig de nacht te overleven. 's Nachts komen er monsters tevoorschijn, maar als je een bed van hout en wol (een schaaap levert vlees en wol op)

gemaakt hebt, kun je slapen en is de nacht snel voorbij: een nieuwe dag breekt aan (met het lied van de dageraad). Overleven kan ook door een veilig huis te bouwen van hout (boom kappen) en steen (graven en hakken) of in een grot. Als je gaat graven, zul je fakkels nodig hebben van stokken en steenkool. En als je iets beter gereedschap en wapens wilt, zul je ijzererts nodig hebben en een (hoog)oven om het in te smelten. Diamanten wapens zijn natuurlijk nog beter en mooier.

Als je te weinig eet, wordt het tijd om te jagen of aan veeteelt en landbouw te gaan doen, zodat je brood mee kunt nemen op je reis. Je kunt ook apparaten maken en technologie ontwikkelen en de basis van spoorbouw, fabrieken en productieketens leren. En er zijn ook sociale aspecten, zoals samenwerken met andere spelers of met bewoners in het spel handeldrijven. (er valt nog veel meer over te vertellen...)

Wat ik zelf het leukste vind, is om op zoek te gaan naar mooie gesteentes en er huizen mee te bouwen: de amateur architect leeft dan in mij op. Hoe kan een mooi huis in dit landschap eruit zien en wat vind ik dan praktisch? En hoe kijk je naar de wereld om je heen, de natuur, de aarde? Zet je alles naar je hand of respecteer je het landschap,

de aarde, de dieren, hoe ga je daarmee om?

Een spel als Minecraft daagt kinderen meer uit dan volwassenen soms denken: creativiteit, een plan maken, doorzettingsvermogen, je kunnen oriënteren. Natuurlijk is het belangrijk om de hoeveelheid schermtijd in de gaten te houden. Echt contact in het echte leven en daar dingen meemaken is erg belangrijk. Maar even in je eigen paradijsje duiken, en daar een klein avontuur beleven is ook leuk. Op dit moment doet de film over deze game het erg goed, dus ik ga hem zeker ook een keer zien.

(afbeeldingen gemaakt met Minecraft van Mojang)

*Feike Weeda
leraar levensbeschouwing Huygens
Lyceum en voorganger De Kapel*

Ook moeilijke onderwerpen geen taboe

TINT richt zich op het welzijn van studenten en daarbij ook op de punten die belangrijk zijn voor het welzijn, maar moeilijk bespreekbaar zijn. Praten over seks is daar een van. Vooral voor internationale studenten is dit belangrijk: in veel landen is dit onderwerp namelijk een nog groter taboe dan hier. Toch is het voor veel studenten een belangrijk onderdeel van hun studentenleven, waarin zij ontdekken wat bij hen past. Daarom heeft TINT een evenement, genaamd "Let's talk about Sex" ontwikkeld om aandacht te schenken aan dit onderwerp.

Voor dit evenement hebben we seksuoloog in spe Merel Asselberg uitgenodigd en hebben we via een zeer gevarieerd programma studenten gaandeweg comfortabeler gemaakt met het onderwerp. Het evenement startte met een aantal communicatietips, onder andere over hoe je het onderwerp kunt aankaarten en wat voor dingen je allemaal kunt bespreken met bijvoorbeeld je partner.

Daarna mochten studenten oefenen met hun wensen aangeven. Dit deden we door middel van

cakejes versieren waarin de één de ander vertelde hoe ze hun cakeje het liefst versierd wilden hebben, want iedere kleine wens is welkom. Daarna werden de studenten uitgedaagd om hun grenzen aan te geven. Dit deden we door de groep in tweetallen te verdelen en de één op de ander af te laten lopen, waarbij de ander aangeeft wanneer ze diegene willen laten stoppen. Dit hebben we op verschillende manieren geoefend, zowel verbaal als non-verbaal kwam aan bod. Na deze oefeningen kregen de studenten de ruimte om hun opgedane ervaringen te delen.

Oefening grenzen aangeven

Tenslotte hebben we veelvoorkomende misvattingen over seks besproken en was er ruimte om anoniem vragen te stellen aan de seksuologe. Het was mooi om te zien hoe studenten tijdens deze vragenronde zich comfortabel genoeg voelden om persoonlijke verhalen te delen met de groep.

Uit de antwoorden van het feedbackformulier merkten we de waarde die dit evenement voor studenten heeft en hoe belangrijk het daarmee is om onderwerpen bespreekbaar te maken die voor velen niet vanzelfsprekend zijn. Zo gaf een student in het feedbackformulier onder andere aan nu makkelijker over seks te kunnen praten en diens gevoel rondom dit onderwerp te durven delen. We vinden het mooi om te zien een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van studenten en blijven daarom open staan voor andere moeilijk bespreekbare onderwerpen.

*Kimberly Drabbels
Programma manager bij TINT
www.tint-eindhoven.nl*